

הקדמה

**במה זכה ר' ירמיה, שכל השאלות הנשאלות דמתיבתא דרקייעא,
הוא שואל אותם**

שאלה כתב מה"ר חיים ויטאל בשער הגלגולים כי כל השאלות הנשאלות
במתיבתא דרקייעא, נשאלות על ידי רבי ירמיה, במה זכה ר' ירמיה
לזה?

תשובה השיב על כך מה"ר חיים ויטאל (הובא דבריו בכן יהוידע על מסכת בבא
בתרא דף כג ע"א) דר' ירמיה תמיד היה שואל שאלות, כמו שכתוב
הרבה פעמים בעי ר' ירמיה, ונתכוון בשאלותיו לטובה להגדיל תורה
ולהאדירה, ולהיות שהוא נתכוון לטובה, ובגלל השאלה ביישוהו ואפקוהו מבי
מדרשא, כמבואר שם בעי רבי ירמיה רגלו אחת בתוך חמשים, ורגלו אחת
חוץ מחמשים אמה, מהו? ועל דא אפקוהו לר' ירמיה מבי מדרשא! יש לו
שכר טוב למעלה, כי כל שאלות הנשאלות במתיבתא דרקייעא הוא שואל אותם
ונשאלות על ידו. והוסיף המהרח"ו ששמע מהאר"י שהוא עומד בפתח מתיבתא
דרקייעא. [ויעוין עוד שם שכוונת שאלתו היתה על דרך הסוד, בענין ז"א שהוא
הגזול המדדה בתוך חמשים אמה, שהם חמשים שערי בינה, יעו"ש].

הרי לנו כמה חביבים לפני השי"ת שאלות מחודדות הגורמות להגדיל תורה
ולהאדירה, והשכר העצום שזכה לו ר' ירמיה עקב עסקו בחדודי תורה
שבשאלותיו, ועקב כך ביישוהו.

הצלחת הלימוד הוא על ידי עונג וחיבת התורה

כתב רבינו יונה (משלי ב ד) 'אם תבקשנה ככסף' הנה הזהיר לטרוח בחכמה
כמבקש הכסף, ולהשיג בטרחה וחיפושה עריבות חופש הממזונים,
ונאמר 'שש אנוכי על אמרתך', ולפי העריבות בטרחה וחיפושה תפקחנה בה
עיני השכל ותשתמר בלב האדם, עוד כתב שם 'ודעת לנפשך ינעם' אמרו חז"ל
אין אדם לומד אלא במקום שליבו חפץ, שהצלחת הלימוד תלויה בחפץ.

[ה]